

י"ד באייר התשס"ד
5 במאי 2004

תכ. 498-2004
תיק: בני מיעוטים

אל: מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה

שלום רב,

הנדון: דו"ח מסכם לשילוב האזרחים הערביים לשנת 2003

דו"ח זה מסכם את פעילות האגף בנושא שילוב האזרחים הערביים והדרוזים בשנת 2003 ואת השינויים בדיווחים שחלו בשנה זו.

השינויים בדרך הצגת הנתונים בדו"ח זה נעשו בשיתוף עם ארגונים שונים ובמידת הצורך בהתאם לבקשתם.

ניתן למצוא בדו"ח את הנתונים הבאים:

- א. פריסת המשרות בהתאם לחלוקת מחוזות.
- ב. נסיון ראשוני של הצגת המשרות הבכירות במספר דרוגים נבחרים.
- ג. הטבלאות משולבות בין האזרחים הערביים והאזרחים הדרוזים.

בדו"ח זה ניתן למצוא את השינויים הבאים לעומת הדוחות הקודמים:

1. הדוחות הקודמים התייחסו לכלל אוכלוסיית הלא-יהודים בקרב עובדי המדינה. הנושא הוצג בוועדת השרים לנושא המגזר הערבי, ושם הוחלט לייחד את הדו"ח לנושא עובדי המדינה כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהגדרות החוק. שינוי זה בצורת הדיווח קיבל את ברכת ארגון "סיכוי".
2. נושא ההשוואות בין השנים הקודמות אפשרי בדו"ח זה רק בחלקו בשל השינוי בצורת הדיווח (בדו"ח זה לא מופיעה האוכלוסייה שהוגדרה בדוחות של השנים הקודמות תחת ההגדרה "לא יהודי").
3. הנתונים לשנת 2003 הנם:
 - א. בשרות המדינה הועסקו 2798 אזרחים ערביים ודרוזים מתוך 55409 עובדי מדינה.
 - ב. בשנת 2003 נקלטו 193 עובדים מקרב האזרחים הערביים מתוך 4531 עובדי מדינה שנקלטו בשנה זו.

בהתאם לטבלאות המצורפות בדו"ח המסכם אנו מוצאים כי באחוז האזרחים הערביים והדרוזים המועסקים בשירות המדינה ישנה מגמת שינוי קלה בין השנים המדווחות. אין הבדל בין מספר העובדים הדרוזים לערביים ויחסיות בניהם נשמרת. בשנת 2003 חלה ירידה במספר העובדים שהתקבלו לשירות וזאת בשל החלטות ממשלה בדבר הקפאת קליטת עובדים.

ראוי לציין פעילויות מיוחדות שנעשו ע"י האגף לשיפור אפשרויות הקליטה :

- א. תחילת גבוש תכנית ההדרכה להטמעת הנושא בקרב דרגי הביניים והבכירים בקרב עובדי המדינה.
- ב. גיבוש תכנית עבודה רב-שנתית ואיתור בעיות עם נציגים של ארגונים שונים שעוסקים בנושא בקרב הציבור.
- ג. איתור חוסר במשרות מקצועיות בשירות המדינה אותן ניתן לאייש במשרות ייעודיות.
- ד. צוות עבודה מיוחד עסק בפעולות מול המיגזר הבדואי ולפי בקשת הצוות הוקצבו משרות לחיזוק פעילות משרדי הממשלה בתחומים הבאים: חינוך, איכות הסביבה ותיירות.
- ה. ניצני תוצאות חיוביות כבר ניכרים בשטח.
- ו. החל גיבוש של צוות עבודה לטיפול ואיתור בעיות במגזר הדרוזי אותן ניתן לפתור בעזרת המשרות המיועדות.
- ז. הושלמו המכרזים וגיבוש $\frac{1}{2}$ 37 משרות מיועדות במשרדי הממשלה השונים ובמיוחד בפרקליטות המדינה.
- ח. השתתפות במספר כנסים כגון בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית תוך הצגת נושא המשרות המיועדות ודרך הפעולה לאיושן.
- ט. השתתפות בצוות העוסק בנושא תנאי עבודה, מועדי עבודה ותנאי שירות של אנשי הדת המוסלמיים.
- י. תיקון התקשי"ר בנושא מועדים (צומות) למגזר הדרוזי.
- יא. סיורים ופגישות עם פעילים במגזר והצגת התכנית בפניהם.

פעילות האגף בנושא השילוב בקרב כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך זוכה להתעניינות רבה אצל חוקרים שונים שגרירות וכו'.

דו"ח זה מפורסם באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה .

לוטה : דו"ח הכולל נתונים סטטיסטיים, טבלאות.

בברכה,

הניה מרקוביץ
מנהלת אגף בכיר תכנון ובקרה

העתק : מר יעקב ברגר - המשנה לנציב שירות המדינה, נש"מ
חברי ההנהלה
דובר הנציבות.

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
אגף בכיר (תכנון ובקרה)

5.5.2004

תכ. 154-2004

**1. נתונים סטטיסטיים על שילוב האזרחים הערביים בשירות המדינה
(נכון ל-31.12.2003)**

א. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים בשירות המדינה לפי מין

סה"כ כללי	סה"כ		ערבים			דרוזים		
	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים
2798	876	1922	2507	841	1666	291	35	256

ב. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים בשירות המדינה לפי מין ורמת השכלה

רמת השכלה	גברים	נשים	סה"כ	% מכלל העובדים
אין השכלה	6	4	10	0.4
יסודית	177	28	205	7.3
תיכונית	543	212	755	27
על-תיכונית	429	327	756	27
אקדמית חלקית	38	11	49	1.8
תואר ראשון	354	204	558	20
תואר שני	116	42	158	5.6
תואר שלישי	259	48	307	10.9
סה"כ	1922	876	2798	100.0

ג. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים עובדי המדינה לפי דת

דת	מס' עובדים	% מכלל העובדים
מוסלמי ערבי	1747	62.4
מוסלמי לא ערבי	52	1.9
נוצרי ערבי	561	20
נוצרי לא ערבי	147	5.3
דרוזים	291	10.4
סה"כ	2798	100%

ד. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים בשירות המדינה בשנת 2003 לפי משרדים.

סה"כ עובדים במשרד		ערבים		דרוזים		משרד
נשים	גברים	נשים	גברים	נשים	גברים	
214	189	1	4		1	משרד ראש הממשלה
25	20					נתיב
391	230	2	3		2	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
107	65	1	2			נציבות שירות המדינה
378	365		3			משרד האוצר
142	108	1				שע"מ
31	63	1	3			המדפיס הממשלתי
1528	1801	32	130		30	מס הכנסה
762	1007	2	3		12	המכס ומע"מ
60	49				1	בטחון פנים
44	347	1	302		1	עניני דתות
48	236					בתי דין רבניים
10	28					הרבנות הראשית
396	589		3		4	משרד החוץ
1167	590	26	60	3	22	משרד החינוך
110	114	2	4			הטלויזיה החינוכית
170	201	2	4		1	מנהל לחינוך התישבותי
16	14				1	מרכז ההסברה
238	315		8		8	משרד החקלאות
117	145		2		1	השירותים הוטרינריים
39	71					נציבות המים
54	173	1	4			שירות ההדרכה והמקצוע
347	403	2	17		2	מינהל המחקר החקלאי
437	222	2	2		1	מינהל מקרקעי ישראל
228	210		3			תעשייה מסחר ותעסוקה
29	30					רשות הגבלים עסקיים
1532	717	32	37	1	9	משרד המשפטים
2566	904	35	66	1	10	הנהלת בתי המשפט
	2				1	משרד העבודה
1119	373	55	39	5	5	משרד הרווחה
781	354	15	70		1	האגף לשירותי הטיפול באדם
29	18		2			משרד המדע
836	408	11	8		13	משרד הפנים
8	10					נציבות כבאות והצלה
403	473		11		2	משרד התחבורה
46	52				2	השירות המטאורולוגי
19241	7811	610	847	25	113	משרד הבריאות
180	164	1	5			איכות הסביבה
77	65				4	משרד התשתיות
36	65					מכון גיאולוגי
6	12					רשות החשמל

סה"כ עובדים במשרד		ערבים		דרוזים		משרד
340	262	1	4			משרד השיכון
144	129		5			המרכז למפוי ישראל
196	408	3	13		1	מע"צ
52	34				1	מינהל לבנייה כפרית
121	77	2	1		2	משרד התיירות
422	120				3	משרד הקליטה
70	66		1		2	משרד התקשורת
35295	20114	841	1666	35	256	סה"כ כללי

ה. האזרחים הערביים והדרוזים שהתקבלו לשירות המדינה בשנת 2003 בהשוואה לכל היתר.

משרד	דרוזים		ערבים		כל היתר	סה"כ עובדים שהתקבלו לשירות
	גברים	נשים	גברים	נשים		
משרד ראש הממשלה			1		40	41
נתיב					44	44 *
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה					3	3
נציבות שירות המדינה			1		13	14
משרד האוצר			1		44	45
שע"מ					19	19
מס הכנסה			2		114	116
המכס ומע"מ					45	45
בטחון פנים					13	13
ענייני דתות	1				4	5
בתי דין רבניים					14	14
הרבנות הראשית					7	7
משרד החוץ					81	81
משרד החינוך	2		4	1	41	48
הטלויזיה החינוכית						
מנהל לחינוך התישבותי			1		3	4
משרד החקלאות	1				54	55
השירותים הוטרינריים			1		16	17
נציבות המים					6	6
שירות ההדרכה והמקצוע					4	4
מינהל המחקר החקלאי			1		42	43
מינהל מקרקעי ישראל			1		12	13
תעשייה מסחר ותעסוקה					19	19
רשות הגבלים עיסקיים					6	6
משרד המשפטים			7	15	299	321
הנהלת בתי המשפט			4	10	974	988 **
משרד העבודה						
משרד הרווחה	1		2	4	88	95
האגף לשירותי הטיפול באדם			6		38	44
משרד המדע					9	9
משרד הפנים			1		85	86
נציבות כבאות והצלה					1	1
משרד התחבורה	1				158	159 ***
השירות המטאורולוגי					10	10
נמל חדרה					1	1
משרד הבריאות	9	4	74	31	1861	1979
איכות הסביבה			1		29	30
משרד התשתיות	2				17	19
מכון גיאולוגי					16	16
רשות החשמל					4	4

סה"כ עובדים שהתקבלו לשירות	כל היתר	ערבים		דרוזים		משרד
34	34					משרד השיכון
3	3					המרכז למפוי ישראל
8	8					מע"צ
20	19		1			משרד התיירות
33	33					משרד הקליטה
9	7		1		1	משרד התקשורת
4531	4338	61	110	5	17	סה"כ כללי

* יחידה חדשה שהועברה למדינה
 ** קליטת עובדי קבלן (כ – 700 קלדניות שופטים)
 *** החלפת בוחני נהיגה

ו. האזרחים הערביים שהתקבלו לשירות המדינה ב – 4 שנים האחרונות.

שנה	דרוזים	ערבים	סה"כ אזרחים ערביים שהתקבלו	סה"כ כללי של עובדים שהתקבלו
2000	24	273	297	5733
2001	38	277	315	5841
2002	31	220	251	4400
2003	22	171	193	4531

ז. התפלגות האזרחים הערביים שהתקבלו לשירות המדינה ב – 4 שנים האחרונות לפי מין.

שנה	נשים	גברים	סה"כ
2000	93	204	297
2001	90	225	315
2002	80	171	251
2003	66	127	193

ח. התפלגות האזרחים הערביים בשירות המדינה לפי שנים.

שנה	דרוזים	ערבים	סה"כ	סה"כ עובדי מדינה	אחוז הערבים
2000	263	2445	2708	56341	4.81
2001	285	2521	2806	57742	4.86
2002	289	2529	2818	56914	4.95
2003	291	2507	2798	55409	5.05

ט. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים לפי דרוגים.

סה"כ	כל היתר		דרוזים		דרוג
	נשים	גברים	נשים	גברים	
928	175	665	5	83	מינהלי
118	19	75		24	מח"ר
32	4	25		3	מהנדסים
20	4	15		1	טכנאים
5	2	2		1	עיתונאים
275	44	203	3	25	רופאים
60	21	33	2	4	משפטנים
102	55	37	5	5	עובדים סוציאליים
949	460	423	14	52	אחיות
7	1	5		1	רשמים
5		4		1	חוזים בכירים
32	1	22		9	טכנאי רנטגן
4		1		3	שירות החוץ
12	2	9		1	פסיכולוגים
12		12			פיזיותרפיסטים
11	6	3		2	סנגוריה ציבורית
35	16	18	1		ביוכימאים
4		2		2	לשכות שרים
23	1	10		12	עובדים חיוניים
93	13	59	3	18	עובדי הוראה
13	3	9		1	רוקחים
24	10	12	2		פארה רפואיים
34	3	22		8	אחר
2798	841	1666	35	256	סה"כ כללי

י. התפלגות עובדי מדינה דרוזים וערביים לפי מחוז

סה"כ	ערבים	דרוזים	שם המחוז
139	138	1	ירושלים
1571	1349	222	הצפון
658	601	57	חיפה
247	245	2	המרכז
86	82	4	תל-אביב
67	63	4	הדרום
30	29	1	יהודה ושומרון
2798	2507	291	סה"כ

יא. התפלגות האזרחים הערביים והדרוזים בשירות המדינה המשובצים במשרות בדרגות שיא 20 מינהלי ומקבילים, וכן בדרוגים מקצועיים נוספים.

מס' עובדים	דרגת שיא	הדירוג
73	20	מינהלי
32	21	
7	22	
3	23	
115		סה"כ במינהלי
12	41	מח"ר
5	42	
2	43	
1	44	
20		סה"כ במח"ר
10	41	מהנדסים
4	42	
1	43	
15		סה"כ במהנדסים
8	א5	משפטנים
5	א3	פרקליטים
11	א3	סנגורים ציבוריים
3	15	טכנאי רנטגן
11	9	רופאים
4	10	
1	א4	ביוכימאים
39	16	אחיות
2	א4	פארא רפואיים
2	א5	
1	א4	מרפאים בעיסוק

טבלה זו מציגה את העובדים בדרגות הבכירות בקרב מספר דרוגים בלבד בשירות המדינה.

הטבלה מציגה את מספר העובדים המשובצים בכל אחת מהמשרות בדרגות השיא כמצויין בטבלה.